

Aan
de gemeenteraad

Datum 12 december 2023
Zaaknummer 2023-0170937
Betreft Activiteiten ten behoeve van het Biesboschnetwerk

Vergadering van Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Ruimtelijke Projecten & Realisatie
Auteur: Marianne den Braven
E-mail: m.den.braven@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Marianne den Braven
Openbaar: Ja

Deadline

Bij voorkeur 16 januari 2024 in gemeenteraad, aangezien het activiteiten 2024 betreft. Ook in de gemeentetraden van Altena en Drimmelen wordt deze raadsinformatiebrief in de gemeenteraad gebracht.

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In 2022 heeft u de Visie Balanceren in de Biesbosch vastgesteld. Met deze Visie spraken we af om elk jaar met het Biesboschnetwerk een uitvoeringsplan te maken met activiteiten die bijdragen aan het behouden en versterken van de Biesbosch voor toekomstige generaties. Begin dit jaar las u over ons uitvoeringsplan voor 2023 met daarin vier Biesboschnetwerk-projecten. In deze brief leest u over de voortgang van deze projecten.

Wat is de te delen informatie?

Samenvatting

In 2022 is de visie 'Balanceren in de Biesbosch' vastgesteld. In verschillende samenstellingen wordt gewerkt aan uitvoeringsprojecten en activiteiten die bijdragen aan de balans in de Biesbosch. Met deze raadsinformatiebrief wordt inzicht gegeven in de voortgang van de activiteiten van het uitvoeringsplan 2023.

Van de raad gevraagde actie

Kennis te nemen van de voortgang van de activiteiten die worden uitgevoerd binnen de samenwerking voor de Biesbosch.

Inleiding

De gemeenten Altena, Dordrecht, Drimmelen en Staatsbosbeheer werken sinds 2020 samen met een breed netwerk aan betrokken partijen in het Biesboschgebied. Om richting te geven aan deze samenwerking heeft u in 2022 de Visie Balanceren in de Biesbosch vastgesteld. Onze missie is samen te werken aan het behouden en versterken van de Biesbosch voor toekomstige generaties.

In de raadsinformatiebrief van maart 2023 heeft u kunnen lezen dat de samenwerking in te delen is in drie categorieën, waarvan een de Biesboschnetwerk-projecten zijn. Dit zijn projecten waar het initiatief of behoefte vaak ontstaan is uit het overleg met vertegenwoordigers van belangengroepen

uit het Biesboschgebied. Voor 2023 koos de gemeente samen met hen om zich hierbij te focussen op vier projecten. Elk van deze projecten zal in 2024 doorlopen.

Vooronderzoek bedrijfsmatig elektrisch varen

Op een bijeenkomst voor varende ondernemers, georganiseerd samen met de HISWA-RECRON, zagen een groot aantal aanwezigen meerwaarde in het aanbieden van elektrisch varen aan hun gasten, aangezien dit de natuurbeleving verbetert en inspeelt op de noodzaak om uitstoot door fossiele brandstoffen te verminderen. De gemeente Altena, Dordrecht, Drimmelen én Geertruidenberg hebben in een vooronderzoek in beeld gebracht wat de huidige financiële en technische mogelijkheden hiervoor zijn. De uitkomst van dit onderzoek is op 11 december jl. gepresenteerd, waar u ook een uitnodiging voor heeft ontvangen.

Het vooronderzoek laat zien dat er al veel mogelijk is, maar dat er ook grote uitdagingen liggen: Elektrisch varen draagt bij aan:

1. Het bereiken van de landelijke doelstelling ten aanzien van CO2 klimaatneutraliteit, welke de gemeenten tussen 2040 en 2050 willen bereiken (deadline verschillend per gemeente).
2. Het in stand houden van de flora en fauna (en daarmee de Natura 2000 doelstelling) waar met name geluid en onderwatergeluid verstorend is.
3. De aantrekkelijkheid van het gebied en de uitstraling als nationaal park.

De bedrijfsmatige vloot in het gebied is zeer uiteenlopend, van voormalige roeiboortjes met buitenboordmotor tot recent gebouwde sloepen. Dit maakt dat er ook grote verschillen zijn in bedrijfsmodellen en vaarfrequenties. Een deel van de ondernemers heeft al geïnvesteerd in elektrisch varen; 10-20% van de sloepen die verhuurt worden is elektrisch, 25% van de rondvaartboten (meestal tot 20 meter).

De stand van de techniek maakt elektrisch varen voor een belangrijk deel van de schepen mogelijk. Bij nieuwbouw kan dit energie-efficiënter dan bij ombouw. Niet alle beschikbare vaarconcepten, batterijcapaciteit, scheepsvorm en motorvermogen past bij het gebruik in en rond de Biesbosch.

De financiële haalbaarheid is afhankelijk van een groot aantal factoren. De voorkeuren van klanten zijn niet sterk gericht op elektrisch varen en de gemiddelde dagbesteding biedt weinig marge. Het hangt dus erg van het achterliggende businessmodel af want tegelijkertijd zien we dat het aanbod er wel is.

Het vooronderzoek adviseert ondernemers om bij het natuurlijke moment dat van een boot of motor toe is aan vervanging de keuze te maken om over te gaan op elektrische aandrijving. Dit zal bij sommige ondernemers ook het aanpassen van hun businessmodel vragen. Echter belangrijke uitdaging wanneer zij dit willen is het elektriciteitsnet. De capaciteit is in beide provincies onvoldoende, waar het in Brabant nog net wat prangender is. Elektrificatie van de bedrijfsmatige vloot vraagt dus ook een strategische kijk op de energievoorziening van het nationaal park en de toeristische sector

Helaas is er op dit moment geen subsidieregeling die een op een passend is bij de energietransitie die wij als nationaal park willen doormaken. Voor de financiering van deelprojecten zijn er wel subsidieregelingen. In 2024 willen we verder onderzoeken welke stappen en kansen de ondernemers gaan helpen in de energietransitie.

Het vooronderzoek voor bedrijfsmatig elektrisch varen is bekostigd door de gemeenten Altena, Dordrecht, Drimmelen en Geertruidenberg.

Van bezoekersmanagement naar bestemmingsmanagement

In de Visie Balanceren in de Biesbosch en meerdere lokale bestuursakkoorden en beleidsstukken wordt gesproken over bezoekersmanagement en monitoring. Landelijk is de duurzame ontwikkeling en de veranderende rol van toerisme beschreven in het Perspectief 2030 en door vertaald naar een aanpak voor bestemmingsmanagement. Bezoekersmanagement en monitoring zijn beiden onderdelen van bestemmingsmanagement. Met bestemmingsmanagement bedoelen we alle inspanningen die gericht zijn op het realiseren van een zo groot mogelijke positieve impact van het gastvrijheidsdomein voor een specifiek gebied.

Doel

Het realiseren van een zo groot mogelijke positieve bijdrage van bezoekers aan de Biesboschregio voor de rest van de omgeving. We willen de sociale, ecologische en economische waarde vergroten door bezoekers te sturen op plaats tijd en activiteit. Zo draagt het project bij aan het prettig wonen in en rond de Biesbosch, een aangename ervaring voor haar bezoekers en een toekomstperspectief voor de recreatieve ondernemers, die werkgelegenheid biedt.

Aanpak

De gemeente Altena treedt op als trekker voor dit project. Om te komen tot een goede aanpak hebben we gebruik gemaakt van het stappenplan van het Nationaal Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) als basis.

In 2024 starten we met een nulmeting in Nationaal Park de Biesbosch en schil. Het recreatief gebruik van Nationaal Park de Biesbosch en de brede schil kent immers pieken en dalen. Meten is weten en inzicht biedt handvaten voor spreiding en groei. Op welke plaats en welk moment zijn ontwikkelingen mogelijk? En welke invloed heeft het recreatief gebruik op haar omgeving? Om hier antwoord op te geven verzamelen we relevante data, zowel kwantitatief als kwalitatief. Deze data fungeert als nulmeting en kan vervolgens gebruikt worden bij de vraag- en aanbodanalyse en de draagkrachtanalyse.

Fasering

We pakken het project in fases op, en doen per deelgebied waar de meeste behoefte ligt. In het plan van aanpak in de bijlage leest u meer over de beoogde aanpak, afbakening en fasering.

Betrokkenheid raad

De raad wordt over de belangrijkste mijlpalen geïnformeerd. De eerste mijlpaal is het resultaat van de nulmeting. Daarna wordt de gedragen gezamenlijk aanpak vastgesteld door de gemeenteraad.

Opknappen afmeervoorziening

De Biesboschfederatie overlegt inmiddels met de gemeente Dordrecht wat er nodig is om een afmeervoorziening in de Sionsloot op te knappen en vervolgens in stand te kunnen houden. In 2024 zullen zij verder onderzoeken op welke wijze gebruikers hieraan kunnen bijdragen. Dit dient als een pilot voor de rest van de Biesbosch.

Strandje zuidzijde Amer

Ook hierover zijn nu gesprekken gaande met Rijkswaterstaat en de provincie naar de haalbaarheid van dit plan. Wanneer hiervoor toestemming kan worden verkregen is de belangrijkste uitdaging ook hier hoe aanleg en meerjarig onderhoud bekostigd kunnen worden.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Communicatie en vervolg

Het Biesboschnetwerk kent een maandelijks koffiemoment en een aantal keer per jaar een nieuwsbrief. De voortgang van de projecten wordt daar tussentijds gedeeld. De vertegenwoordigers van belangengroepen spreken in het Biesboschnetwerkoverleg drie keer per jaar met de bestuurders van gemeente Altena, Dordrecht, Drimmelen en Staatsbosbeheer over de ontwikkelingen in het gebied samen met andere partneroverheden zoals Geertruidenberg, het waterschap en Rijkswaterstaat. Het vooronderzoek bedrijfsmatig elektrisch varen is in dit overleg in september gepresenteerd.

Voor bestemmingsmanagement is een aparte projectgroep waar ook de toeristische marketingorganisaties en bezoekerscentra aan tafel zitten. Als alles loopt zoals gepland vindt begin

februari een startbijeenkomst plaats voor belanghebbenden. Hier zal worden uitgelegd wat we willen bereiken met het project en op welke informatie de nulmeting gaat verzamelen.

In deze raadsinformatiebrief heeft u gelezen over de Biesboschnetwerkprojecten, in 2024 werken we hieraan verder, waarbij we o.a. inzetten op een vervolgonderzoek voor bedrijfsmatig elektrisch varen én het uitvoeren van een nulmeting ten behoeve van bestemmingsmanagement. Resultaten van het vervolgonderzoek en de nulmeting gaat het college uiteraard weer met uw raad delen. Waarschijnlijk wordt dit begin 2025. U zult hierin dan ook lezen wat de voortgang is op de andere twee projecten.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Het vooronderzoek voor bedrijfsmatig elektrisch varen is bekostigd door de gemeente Altena, Dordrecht, Drimmelen en Geertruidenberg.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Balanceren in de Biesbosch, de visie van het Biesboschnetwerk](#), zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Dordrecht op 26 mei 2021.

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester